

वार्षिक पाठ्यक्रम 2023-24 के लिए प्रारूपम्

संस्कृत कक्षा - X

पाठ्यपुस्तक शेमुषी-1 एन सी ई आर टी

दिनांक	शीर्षक/पाठ का नाम	गृहकार्य/कक्षाकार्य	शिक्षण कला
1 April 15	अनुवादः,समासः,अव्ययपदानि	सः तौ ते ,त्वम् युवाम् यूयमादि.	पूर्व आंकलनम् आगमन-निगमन, विक्षेपण,प्रत्यक्ष दृश्य श्रव्य सामग्री प्रयोगःच
	लिङ्गपरिचयः/अनुवाद शुचिःपर्यावरणम्	वसन्ते किं किं भवति,तेषां लिखन्तु	प्रत्यक्ष दृश्य श्रव्य सामग्री
16 April 30	शब्दपरिचयः-1. पुलिग- रामः शब्दपरिचयः- 2. लता, ,बालिका,गीता,नदी,मति स्त्रीलिङ्ग	अश्वः , राजेशः, छात्रः शब्द के पुलिग रूपाणि लिखत्	रमा, राधा, सीता शब्दस्य रूपाणि लिखत(सदृश रूपाणि)
11 May 30	शब्दपरिचयः-3. जलम् , पत्रम् पुस्तकम्,धनम् ,धर्मम्,कर्मम् सन्धिकार्य	कलमम् , पत्रम्,पुस्तकम् ,फलम् उदाहरणं	आगमनं निगमन
1 July 15	धातुपरिचयः- रचनात्मकं कार्यम् पठ,गम्,खाद,लिख,अस् ,हस्,कृ,चल् अनुवादः	लिख , पश्य , चल , पच , धातुरूपाणि लिखत	
15 July 31	बुद्धिर्बलवती सदा,अभ्यास कार्यम्	संबंधित श्लोक/कहानि,स्वकीयमनुभ वं चलिखत	दृष्टान्त,आत्मबलं
1 August 15	समयः,संख्या,पठिता अवबोधनम्	उदाहरणानि लिखन्तु	आगमन-निगमन विक्षेपण-संक्षेपण- प्रत्यक्ष दृश्य श्रव्य सामग्री प्रयोगःच
16 August 31	शिशुलालनम् ,अभ्यासम् , उपपद	शब्दार्थ लिखन्तु,	लेखन कौशल

	विभक्तिः	सुभाषितानि शब्दार्थ व्याख्या		
1 September 15	,सन्धिः, प्रत्ययः, अव्यय पदानि,पर्याय	उदाहरणानि	आगमन-निगमन, विक्षेपण,प्रत्यक्ष दृश्य श्रव्य सामग्री प्रयोगःच	
16 September 30	जननी तुल्यवत्सला,क्रमानुसारेण कथा वर्णनम्	अभ्यास प्रश्नः	अभिव्यक्ति,दृष्टान्त कौशलन् च	
	चित्रवर्णनम्,अपठितावबोधनम्	अभ्यासकार्यम्	चिन्तनशक्तस्य विकासः	
1 October 30	सुभाषितानि,महाभारतम्	पाण्डवानाम् अज्ञात वासे चर्चा कुर्वन्तु,	दृष्टान्त कौशल	
	पत्रलेखनम्	अभ्यासः		
	सौहार्द प्रकृतेःशोभा,अभ्यासः	पात्रस्य अभिनयं करोतु	अभिनय कौशलम् दृश्य श्रव्य सामग्री प्रयोगः	
1 November 30	विचित्रः साक्षी,अनुच्छेदलेखनं,श्लोकस्य भावार्थलेखनम्	न्यायस्य विषये स्वानुभवाधारेण लिखत्(वीडियो)	अभिव्यक्ति कौशल, रचनात्मक कार्य	
	सूक्तयः, उपसर्गः,शीर्षकलेखनम्	किं नाम सूक्तयः	रचनात्मक कार्य	
1 December 30	प्रत्यय – क्त्वा,ल्यप् ,तुमुन् आदि,अन्योक्तयः,प्रसंगानुकूलम् अर्थचयनम्	उदाहरण	विक्षेपण-संक्षेपण आगमन-निगमन	
1 Jan 31	रचनात्मक कार्याणि कर्ता,कर्म,क्रिया चयनम्	अभ्यास	प्रश्नोत्तराणि	
	विशेष्य-विशेषण,प्रश्न निर्माणम्	उदाहरणम् अभ्यासम् च ।	दृश्य श्रव्य वाक्य छायाप्रति आदि ।	